

عصر غیب

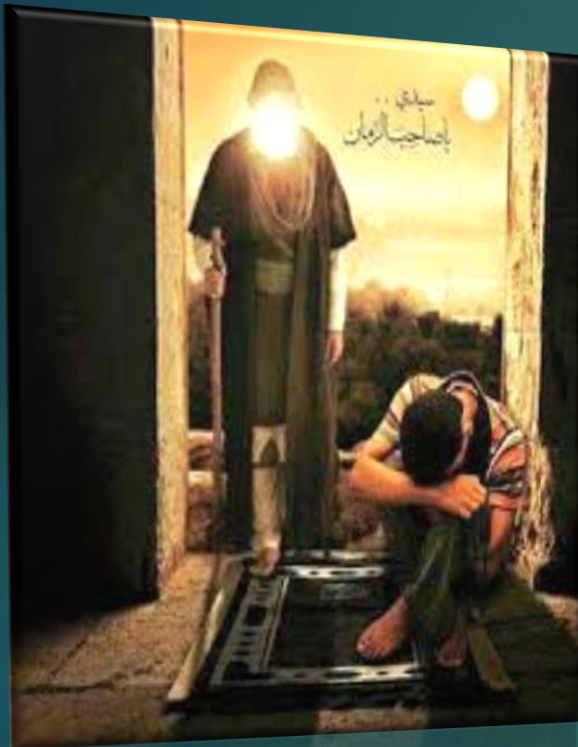
دین و زندگی یازدهم

درس نهم

دبیرستان امام
رضا (ع)

دبیر مربوطه : آقای واله

به نام خدا

حضرت مهدی . عجل الله تعالی فرجه . در نیمه شعبان ۲۵۵ هجری در سامرا متولد شد و تا سال ۲۶۰ در کنار پدر خود یعنی امام عسکری (ع) زندگی می کرد تا از گزند حاکمان عباسی در امان باشد.

پس از شهادت امام عسکری (ع) در سال ۲۶۰ امامت به حضرت مهدی (ع) رسید و دوره اول امامت ایشان که تا سال ۳۲۹ طول کشید غیبت صغری نامیده شد.

در این مدت امام مخفی بود و از طریق چهار نفر از یاران مورد اعتماد خود که به «نواب اربعه» و «نواب خاص» معروف بودند پیروان خود را هدایت می کردند.

حال سوالاتی که در مورد امامت امام زمان مطرح می شود:

۱- علت غیبت امام مهدی (ع) چیست؟

۲. رهبری و امامت حضرت مهدی (ع) در عصر غیبت چگونه انجام می شود؟

۳. دوران غیبت چه زمان پایان می یابد؟

۴. امام عصر (ع) عمر بسیار طولانی دارد. آیا چنین امری امکان پذیر است؟

۱- علت غیبت امام مهدی (ع) چیست؟

▶ پیامبر گرامی اسلام (ص) خود و امام علی را پدران امت معرفی فرموده است.

▶ پیامبر اکرم (ص) در زمان حیات، درباره ۱۲ جانشین خود با مردم سخن گفته و حضرت مهدی (عج) را معرفی کرده بود.

▶ حضرت علی (ع) و سایر امامان نیز درباره امام زمان (عج) و رسالتی که بر عهده دارند یاد کرده از این رو حاکمان بنی عباس در صدد بودند که مهدی موعود (عج) را به محض تولد از بین ببرند. آنان امام دهم (امام هادی (ع)) و امام یازدهم (امام حسن عسکری (ع)) و خانواده ایشان را در محله ای نظامی در شهر سامرا منزل دادند و رفت و آمدهای آنان را زیر نظر گرفتند تا در صورت امکان امام دوازدهم را در همان کودکی به شهادت برسانند.

◀ به سبب این قدر ناشناسی و نا سپاسی و در خطر بودن جان آن حضرت، خداوند امام مهدی (عج) را از نظرها پنهان کرد. ادامه پیدا کردن این غیبت بر اثرباقی ماندن همان شرایط و عدم آمادگی مردم برای ظهور است و این غیبت تا زمانی ادامه پیدا می کند که جامعه انسانی شایستگی درک ظهور و بهره مندی کامل از وجود آن حضرت را پیدا کنند.

۱- علت غیبت امام مهدی (ع) چیست؟

▶ در زمان ظهور وعده خداوند در مورد حکومت صالحان و برقراری عدل تحقق می یابد، پیامبر (ص) در این مورد می فرمایند:

«خداوند زمین را پر از قسط و عدل خواهد کرد، بعد از این که پر از ظلم و جور شده باشد.»

امام علی (ع) می فرمایند:

«زمین از حجت خدا خالی نمی ماند. اما خداوند، به علت ستمگری انسان ها و زیاده روی شان در گناه، آنان را از وجود حجت در میان شان بی بهره می سازد»

امام باقر (ع) نیز فرمودند:

«قضای حتمی خداوند است که اگر به بنده خود نعمتی دهد، آن نعمت را از او نمی گیرد مگر آن که گناهی انجام دهد که شایستگی آن نعمت را از دست دهد و این مطلب، مطابق با این سخن خداوند (سوره انفال ۵۳ و رعد ۱۱) است.»

به همین جهت قرآن کریم می فرماید که اگر اقوام و ملت ها تغییر نکنند، خداوند نیز اوضاع و شرایط زندگی آنان را تغییر نخواهد داد.

۲- رهبری و امامت حضرت مهدی (ع) در عصر غیبت چگونه انجام می شود؟

برای درک درست رهبری امام در عصر غیبت ابتدا باید توجه کنیم که «غیبت» در این جا در مقابل «ظهور» است نه «حضور». امام را «غایب» نامیده اند؛ زیرا ایشان از نظرها «غایب» است نه این که در جامعه حضور ندارد؛ یعنی این انسان ها هستند که امام را نمی بینند نه این که ایشان در بین مردم حضور نداشته باشند.

امیرالمومنین می فرمایند:

حجت خدا در میان مردم حضور دارد، از معابر و خیابان ها عبور می کند... به نقاط مختلف جهان می رود سخن مردم را می شنود و بر جماعت مردم سلام می کند. می بیند و دیده نمی شود؛ تا زمان ظهور و وعده الهی و ندای آسمانی فرا می رسد. هان! آن روز، روز شادی فرزندان علی (ع) و پیروان اوست.

امام عصر (ع) خود نیز می فرمایند:

بهره بردن از من در عصر غیبتم، مانند بهره بردن از آفتاب است هنگامی که پشت ابر باشد.

این پنهان بودن در پشت ابر ناشی از عدم شایستگی انسان ها در بهره مندی از رهبری ظاهری ایشان است

۲- رهبری و امامت حضرت مهدی(ع) در عصر غیبت چگونه انجام می شود؟

بخش اصلی رهبری امام مربوط به ولایت معنوی است. ایشان به اذن خداوند از احوال انسان ها آگاه است، و به صورت های مختلف افراد مستعد و به ویژه شیعیان و محبان خویش را از کمک ها و امداد ها معنوی برای رشد و تعالی برخوردار می سازد. امام عصر(ع) در نامه ای به شیخ مفید، از علمای بزرگ اسلام ، می فرماید:

ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نماند.

ایشان در ادامه همین نامه می فرمایند:

ما در رسیدگی به شما و سرپرستی شما کوتاهی و سستی نمی کنیم و یاد شما را از خاطر نمی بریم که اگر جز این بود ، دشواری ها و مصیبت ها بر شما فرود می آمد و دشمنان ، شما را ریشه کن می کردند.

از این نامه در می یابیم که اگر کمک ایشان نبود دشمنان با توطئه خود مسلمانان و شیعیان را نابود می کردند.

هدایت باطنی، حل بعضی مشکلات علمی علما ، خبر دادن از پاره ای از رویداد ها ، دستگیری از درماندگان ، شفای بیماران و دعا برای مؤمنان نمونه ای از کمک های ایشان به مسلمانان است.

۲- رهبری و امامت حضرت مهدی (ع) در عصر غیبت چگونه انجام می شود؟

بنابراین دوره غیبت به معنای عدم رهبری امام عصر (عج) نیست بلکه رهبری حقیقی مسلمانان هم اکنون نیز با ایشان است. اما این رهبری را انسان های عادی حس نمی کنند.

۳- دوران غیبت چه زمانی به پایان می رسد؟

تعیین زمان غیبت در اختیار خداست و کسی جز او آگاهی ندارد.
آنچه برای ظهور لازم است:

۱- احساس نیاز جهانی به کمک الهی

۲- ناامیدی از همه مکتب های غیر الهی

۳. آمادگی لازم پیروان و یاران امام برای همکاری با ایشان

وقتی از امام باقر (ع) پرسیدند که آیا برای ظهور وقتی معین شده؟ ایشان ۳ بار فرمودند:

كَذِبَ الْوَقَاتُونَ : تعیین کنندگان وقت، دروغ گویند.

پیامبر اکرم فرمود:

مثل ظهور حضرت مهدی (ع)، مثل برپایی قیامت است. مهدی (ع) نمی آید مگر ناگهانی.

۴- امام عصر (ع) عمری بسیار طولانی دارد. آیا چنین عمری امکان پذیر است؟

در پاسخ می گوییم: برخی از امور از نظر عقلی امکان پذیر نیست و محال است در جهان خارج پیدا شود. برای مثال:

۱- یک عدد نمی توانند هم زوج باشد هم فرد.

۲- یک جسم نمی تواند در یک زمان در دو مکان باشد.

اما برخی از امور که پیدایش آن از نظر عقلی امکان پذیر نمی باشد، باید شرایط و عوامل خارجی زیادی دست به دست هم داده تا امور تحقق یابد. این امور غیر عادی هستند.

از نظر عقلی بدن انسان می تواند ۱۰۰۰ سال زنده بماند که تحقق این امر تحت تاثیر هزاران هزار عامل طبیعی و زیستی در بیرون و داخل بدن انسان است.

از آنجا که خداوند از این عوامل خبر دارد می تواند جسم حضرت مهدی (ع) را زنده نگه دارد که این امر غیر عادی است نه محال.

آینده تاریخ چه می شود؟

تاریخ --> صحنه ی مبارزه دائمی حق و باطل بوده است.

جبهه حق --> خدا پرستانی که در راه عدالت، انسان دوستی، آزادی و ... تلاش میکنند.

جبهه باطل --> خودخواهان و خودپرستان که شرک و کفر و ستمگری دارند و بهره کشی از دیگران می کنند.

پیروزی از آن کیست؟

- آنان که معتقد به آفریننده ی جهان نمی باشند آینده جهان را تاریک می بینند.
- آنان که خداپرست واقعی هستند معتقدند خدا با حکمت خود جهان را اداره میکند و براساس وعده الهی آینده جهان از آن حق است و باطل شکست خواهد خورد ، حق طلبان جهان را اداره می کنند و مردم یک زندگی خوب و رو به کمال خواهند داشت.

موعود و منجی در ادیان دیگر چگونه است؟

پیامبران الهی میگویند : در پایان تاریخ در حالی که شرایط کاملاً آماده است (۱) یک ولی الهی ظهور میکند و (۲) حکومت جهانی و عادلانه ای تشکیل می دهد که فقط بر اساس دین خدا اداره می شود.

این دو امر مورد اتفاق همه ادیان است.

موعود در اسلام کیست؟

به عقیده شیعه: منجی بزرگ انسان ها حضرت مهدی از نسل پیامبر است که حکومت واحد و عادلانه جهانی را تشکیل میدهد.
او دوازدهمین امام و فرزند امام حسن عسکری (ع) است. هم نام پیامبر است. یکی از لقب هایش مهدی است.

ایشان آخرین ذخیره الهی است. با عنایت خاص خدا به زندگی ادامه می دهد و به اذن خدا ظهور میکند و حکومت جهانی اسلام را تشکیل می دهد.

به عقیده اهل سنت:

در کتابهای آنها تاکید شده که حضرت مهدی از نسل پیامبر اکرم و فاطمه (س) است اما هنوز به دنیا نیامده است.

فواید زنده بودن امام زمان (عج) و مشخص بودن پدر و مادرشان:

۱- هر ماجراجوی فریب کاری که بخواهد خود را مهدی موعود معرفی کند به زودی شناخته می شود.

۲- پیروان ایشان امام خود را حاضر و ناظر بر خود می یابند و می دانند ایشان از حال مسلمانان آگاه است.

۳- آنان احساس می کنند می توانند با امام حاضر و ناظر خود سخن گویند و خواسته های خود را با ایشان در میان بگذارند.

۴- اینکه جامعه به صورتهای گوناگون از هدایت امام و از ولایت معنوی ایشان برخوردار می گردد.

انتظار موعود:

انسان منتظر کیست؟

کسی است که: ۱- هدف و آرمان خود را می شناسد و یقین دارد که روزی این هدف محقق میشود.

۲- برای رسیدن جامعه به این هدف تلاش میکند.

۳- می داند که پاداش این تلاش را خواهد گرفت.

جامعه ی منتظر چه جامعه ای است؟

جامعه ای که : ۱- به واقعیت های نا هنجار موجود "نه" می گوید و به امید فردای درخشان تلاش میکند.

۲- برای رسیدن جامعه به این هدف تلاش می کند.

۳- در جهت همان نوع از جامعه ای که انتظارش را می کشد حرکت می کند.

علت پویایی جامعه شیعه از نظر جامعه شناسان:

۱- گذشته سرخ: عاشورا و آمادگی ایثار و شهادت

۲- آینده سبز: باور به مهدویت و نفی طاغوت و تلاش برای عدالت و انسانیت

مسئولیت های منتظر چیست؟

۱- تقویت معرفت، ایمان و محبت به امام:

پیامبر اکرم می فرمایند: هرکس که دوست دارد خدا را در حال ایمان کامل و مسلمانی مورد رضایت او ملاقات کند، ولایت و محبت امام عصر را بپذیرد.

عصر غیبت عصر دودلی و شک است و فتنه ها و اندیشه های گوناگون بی ایمانی را تبلیغ میکند. ->
مومن واقعی به خود تردید راه نمی دهد و با یقین برای فردا آماده می شود.

پیامبر اکرم به حضرت علی (ع) فرمودند: بزرگترین مردمان در ایمان و یقین، کسانی هستند که در روزگاران آینده زندگی می کنند، پیامبرشان را ندیده اند، امام آنها در غیبت است و فقط به سبب خواندن قرآن و احادیث معصومین ایمان می آورند.

۲- پیروی از امام عصر:

منتظر حقیقی تلاش می کند پیرو امام خود باشد. پیروی از دستوآن حضرت مبنی بر مراجعه به عالمان دین و تبعیت از آن هاست.

پیامبر می فرمایند: خوشا به حال کسی که به حضور "قائم" برسد در حالیکه پیش از قیام او نیز پیرو او باشد.

۳- ایجاد آمادگی در خود و جامعه:

منتظر-> عصر غیبت را عصر آماده باش برای یاری امام تلقی میکند

آنان که در زندگی با باطل مبارزه نکرده اند و با مستکبران مقابله نکرده اند در وقت ظهور هم حضرت را یاری نمی کنند.

مثل پیروان حضرت موسی «تو و پروردگارت بروید بجنگید و ما اینجا می نشینیم.»

یاران امام زمان باید در ابعاد گوناگون علمی، فرهنگی، اقتصادی و نظامی توانمند باشند زیرا امام چنین یارانی میخواهد.

توصیف یاران امام عصر از نظر امام صادق(ع):

یاران مهدی مردمانی مقاوم، سرشار از یقین به خدا، استوارتر از صخره ها هستند. اگر به کوه ها روی آورند آنها را متلاشی می کنند.

امام علی در باره کسانی که با امام پیمان می بندند و بیعت میکنند چه می فرمایند؟

امام با این شرایط با آنان بیعت میکند که:

۱- در امانت خیانت نکنند.

۲- پاکدامن باشند.

۳- اهل دشنام و کلمات زشت نباشند.

۴- ظلم و ستم و خونریزی نکنند.

۵- به خانه ای هجوم نبرند.

۶- کسی را به ناحق آزار ندهند.

۷- ساده زیست باشند.

۸- به مرکبهای گران قیمت سوار نشوند.

۹- لباس های فاخر نپوشند

۱۰- به حقوق مردم تجاوز نکنند.

۱۱- به یتیمان ستم نکنند.

۱۲- دنبال شهوت رانی نباشند.

۱۳- شراب ننوشند

۱۴- به پیمان خود عمل کنند.

۱۵- ثروت و مال را احتکار نکنند.

اینان چه کسانی هستند؟

- کسانی که قبل از ظهور حضرت تمرین کرده و در صحنه های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل در جبهه ی حق بوده اند و ایستادگی و مقاومت در مقابل شیطان درون و برون داشته و ویژگی های خوب را در خود پرورده باشند.
- تنها گریه و دعا بدون شجاعت و از خود گذشتگی فایده ندارد.
- یاران خاص امام زمان ۳۱۳ نفر، تعداد یاران پیامبر در جنگ بدر هستند. ۵۰ نفر از آنان زنان هستند. بیشترین یاران جوانان هستند.

۴- دعا برای ظهور امام:

در انتظار ظهور بودن از بهترین اعمال عصر غیبت است.
زیرا فرج و گشایش واقعی برای دینداران با ظهور آن حضرت حاصل می شود.

حضرت علی (ع) می فرماید:
منتظر فرج الهی باشید و از لطف الهی مایوس نشوید و بدانید که محبوب ترین کارها نزد
خداوند انتظار فرج است.

لازمه ی این انتظار دعا برای ظهور امام عصر است.